

LASTEN, NUORTEN JA LAPSIPERHEIDEN HYVINVOINTI - MUUTAMIA NOSTOJA

Uusimaa, Etelä-Karjala,
Kymenlaakso, Päijät-Häme

ESITYKSEN SISÄLTÖ

- Lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin kohdistuvat väestötutkimukset
 - Kouluterveyskysely
 - LTH-tutkimus
- Tulosten saatavuus
- Maakunnittaiset tulokset aihealueittain

ESITYS PERUSTUU THL:N LAPSIIN, NUORIIN JA LAPSIPERHEISIIN KOHDENTUVIIN VÄESTÖTUTKIMUKSIIN

Kouluterveyskysely 2017

Lasten terveys, hyvinvointi
ja palvelututkimus (LTH)
2018

KOULUTERVEYSKYSELY

- Tuottaa monipuolista seurantatietoa 10-20 -vuotiaiden terveydestä ja hyvinvoinnista
- Toteutetaan kokonaistutkimuksena joka toinen vuosi
- Tarkoituksena vahvistaa terveyden edistämisen suunnittelua ja arviointia oppilaitos- ja kuntatasolla
- Toteutetaan nimettömänä opettajan ohjaamana luokkakyselynä
- Vuoden 2019 tulokset julkaistaan Hyvinvointiareenalla 17.-18.9.2019

Vastaajaryhmä	Vastaajien määrä (N) 2017	Vastausaktiivisuus (%) 2017
Perusopetuksen 4.-5. lk oppilaat	97 970	81
Perusopetuksen 4.-5. lk oppilaiden huoltajat	33 726	28
Perusopetuksen 8.-9. lk oppilaat	75 068	64
Lukioiden 1.-2. vuoden opiskelijat	35 022	55*
Ammatillisten oppilaitosten 1.-2. vuoden opiskelijat	32 260	**

* Arvioitu

** Tietoa ei ole saatavilla

LASTEN TERVEYS, HYVINVOINTI JA PALVELUT (LTH) -TUTKIMUS

- Tuottaa joka toinen vuosi seurantatietoa pienten lasten ja perheiden terveydestä, hyvinvoinnista ja palvelukokemuksista
- Kohdistuu vuorokerron 3–4 kk ikäisiin vauvoihin ja 4-v lapsiin perheineen
- Perheet rekrytoidaan tutkimukseen lastenneuvolassa
- Tietoa saadaan vanhemmilta ja terveydenhoitajilta kyselylomakkeilla sekä rekistereistä
- V. 2020 ensimmäinen vauvaperheisiin kohdistuva laaja tiedonkeruu

4-v tiedonkeruu 2018	Lukumäärät	Kattavuus *, %
Huoltaja antoi suostumuksen tutkimukseen	17 009	46
Lapsia perheineen, joiden osalta terveydenhoitajat vastasivat	16 524	44
Lapsia, joiden toinen tai molemmat vanhemmat vastasivat	8720	24
Vanhempien vastauksia	10 737	**

* Todellinen kohderyhmän koko ei ole selvillä, joten kattavuutta arvioitiin suhteessa 4-v lasten laajojen terveystarkastusten määriin kunnissa

** Tietoa ei ole saatavilla

VASTAAJIEN MÄÄRÄT JA KATTAVUUS

	Uusimaa***		Etelä-Karjala		Kymenlaakso		Päijät-Häme	
	n	Kattavuus, %	n	Kattavuus, %	n	Kattavuus, %	n	Kattavuus, %
Perusopetuksen 4.-5. lk oppilaat	28783	80	2235	86	2719	79	3513	82
Perusopetuksen 4.-5. lk oppilaiden huoltajat	8714	*	775	*	897	*	1195	*
Perusopetuksen 8.-9. lk oppilaat	18857	56	1753	66	2023	54	2832	67
Lukioiden 1.-2. vuoden opiskelijat	9782	46**	774	62**	774	43**	1441	67**
Amm. oppilaitosten 1.-2. vuoden opiskelijat	6319	*	696	*	1052	*	899	*
4-v lapset perheineen, joiden osalta terveydenhoitajat vastasivat	2421	40	362	39	535	46	511	40
4-v lapset, joiden toinen tai molemmat vanhemmat vastasivat	1203	20	183	20	282	24	276	21
4-v lasten vanhemmat yhteensä	1545	*	248	*	359	*	341	*

TULOKSET SAATAVISSA MAKSUTTA

Tulospalvelussa:

thl.fi/lapsetnuoretperheet/tulokset

- Sukupuolittain
- Alueittain: koko maa, AVI-alueet, maakunnat, kunnat*
- Kouluasteittain**
- Aikasarjoina**
- Erityisryhmittäin**
 - Toimintarajoitteita kokevat nuoret
 - Syntyperän mukaan
 - Kodin ulkopuolelle sijoitetut nuoret

Muut keskeiset tulosjulkaisut

- Pienten lasten ja heidän perheidensä hyvinvointi 2018: LTH-tutkimuksen tilastoraportti, <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2019050214035>
- Lasten ja nuorten hyvinvointi 2017: Kouluterveyskyselyn tuloksia – työpäpaperi, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-115-7>

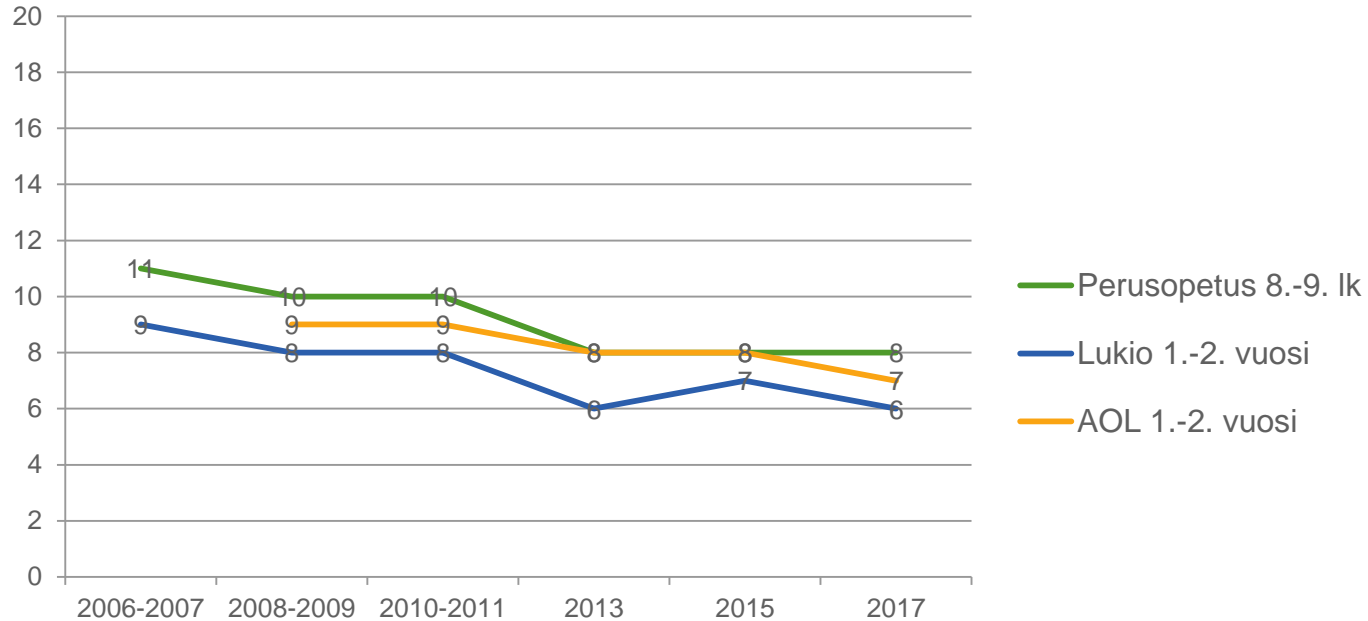
*Mikäli vastaajamäärä on riittävä

**Vain Kouluterveyskysely

1. PERHEEN VUOROVAIKUTUSSUHTEET

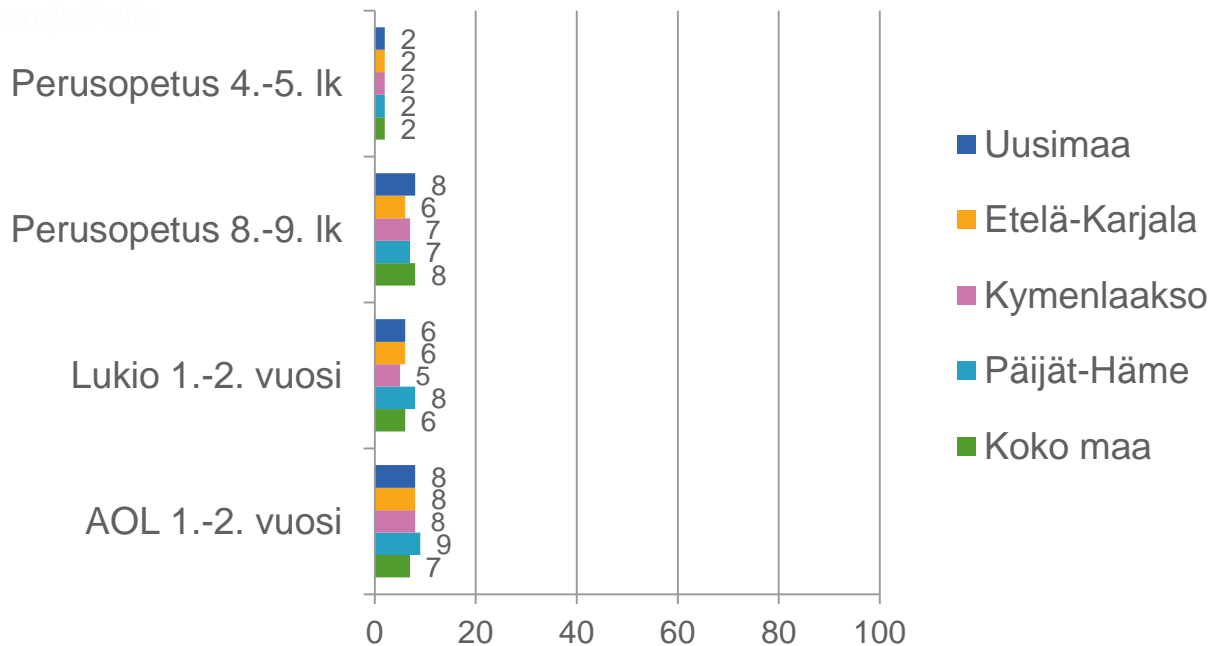

NUORTEN JA VANHEMPIEN VÄLISET KESKUSTELUVAIKEUDET VÄHENTYNEET

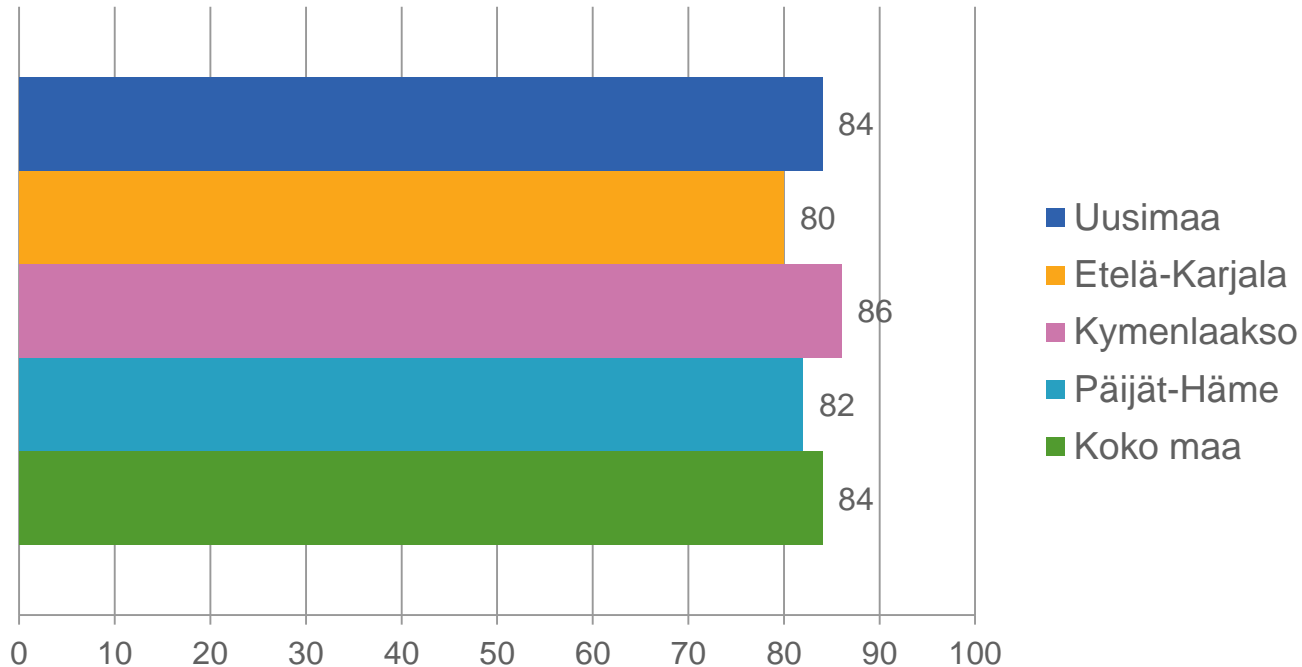
LASTEN JA NUORTEN KESKUSTELUVAIKEUDET VANHEMPIEN KANSSA YLEISTYVÄT SIIRRYTTÄESSÄ ALAKOULUSTA YLÄKOULUUN

THL:n raportteja

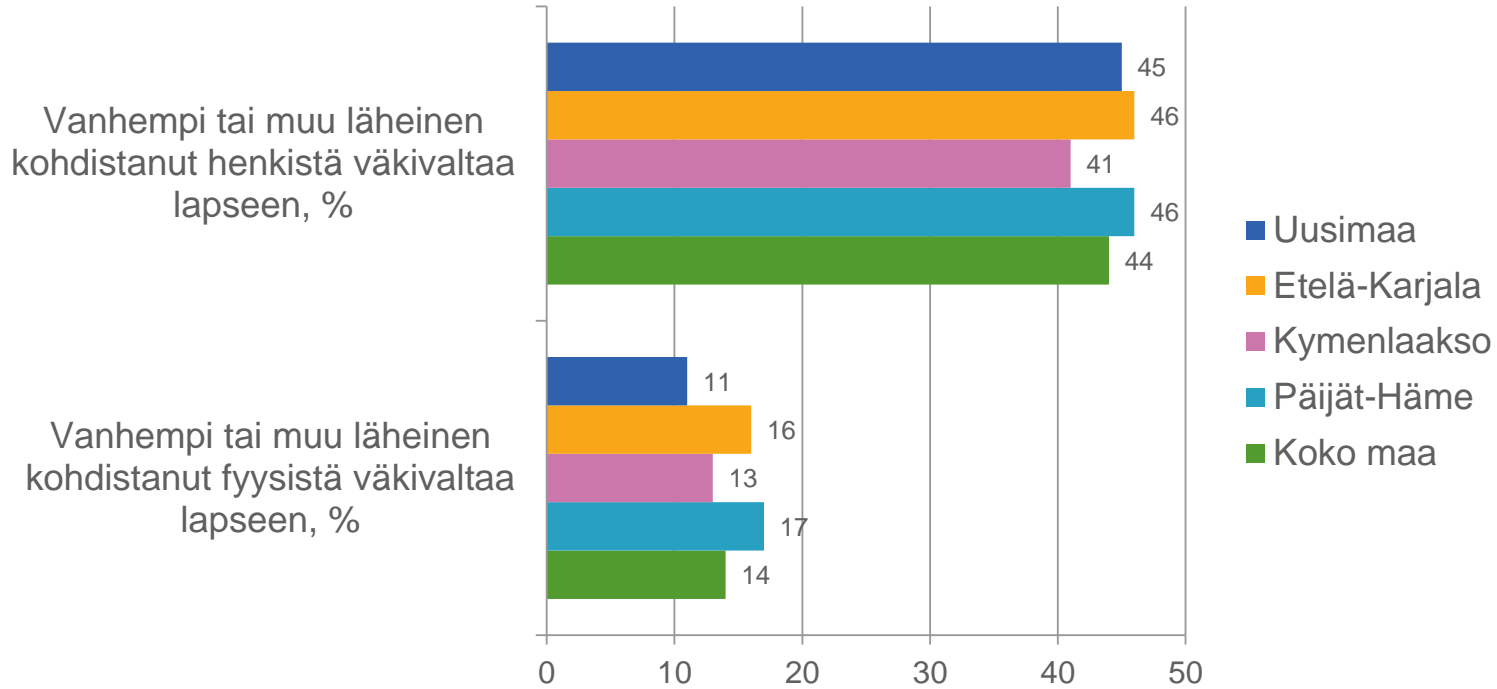
Keskusteluvaikeuksia esiintyy yleisemmin ulkomaalaistaustaisilla nuorilla sekä nuorilla, joilla on toimintarajoitteita ja joiden äidin koulutustaso on matala

4-V LASTEN VANHEMMISTA NELJÄ VIIDESTÄ YRITTÄÄ NÄHDÄ ASIOITA LAPSEN NÄKÖKULMASTA

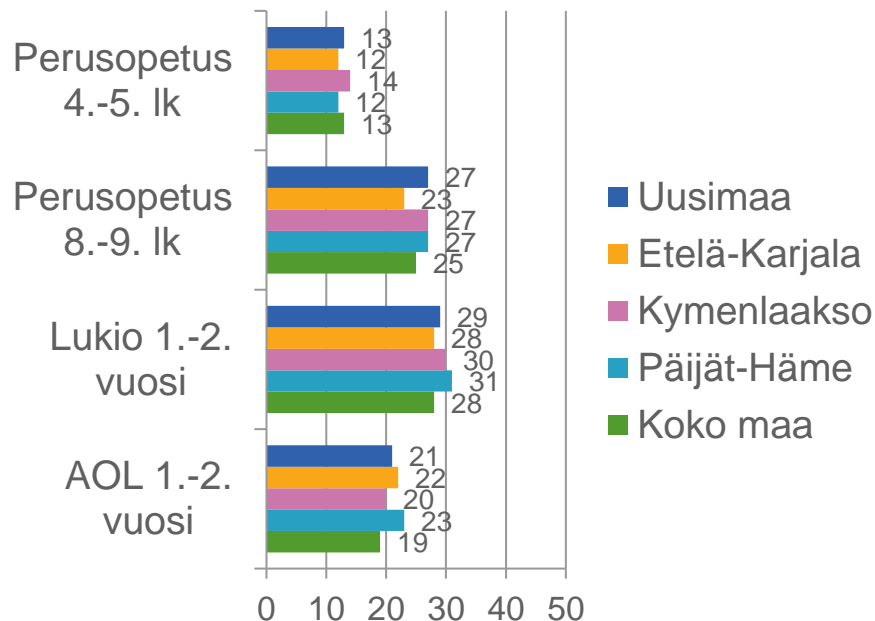
LAPSIIN KOHDISTUU PERHEISSÄ VÄKIVALTA

4-V LAPSEEN KOHDISTETTU VÄKIVALTA 12 VIIME KUUKAUDEN AIKANA VANHEMPIEN RAPORTTOIMANA

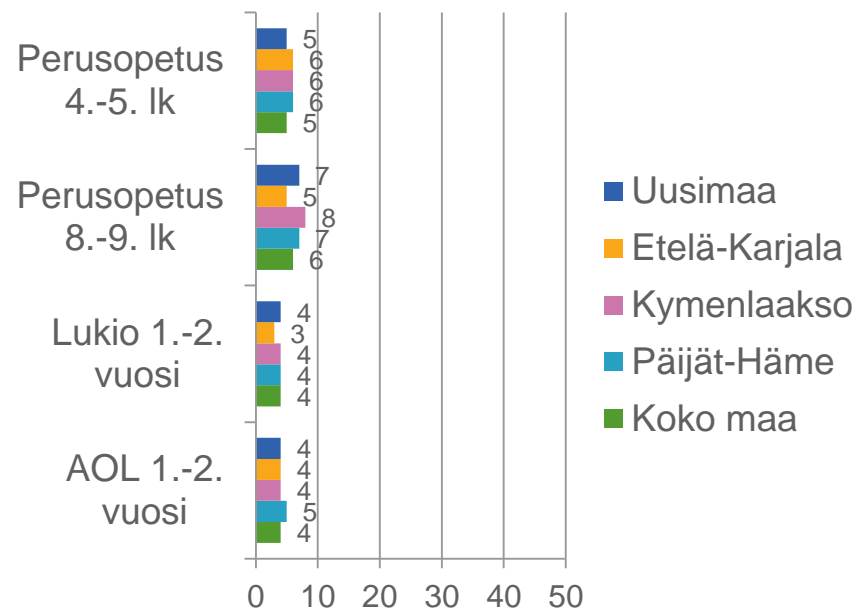

KOULU- JA OPISKELUIKÄISTEN KOKEMA VÄKIVALTA VANHEMPIEN TAHOLTA

Kokenut vanhempien henkistä väkivaltaa vuoden aikana, %

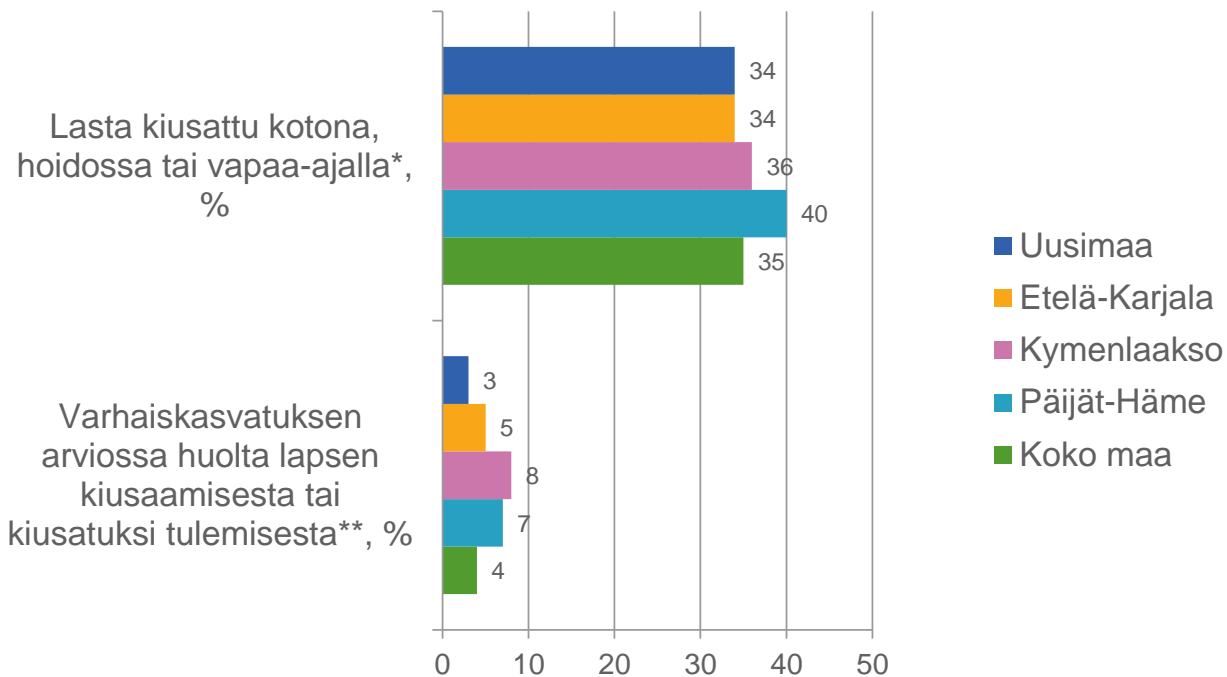

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, %

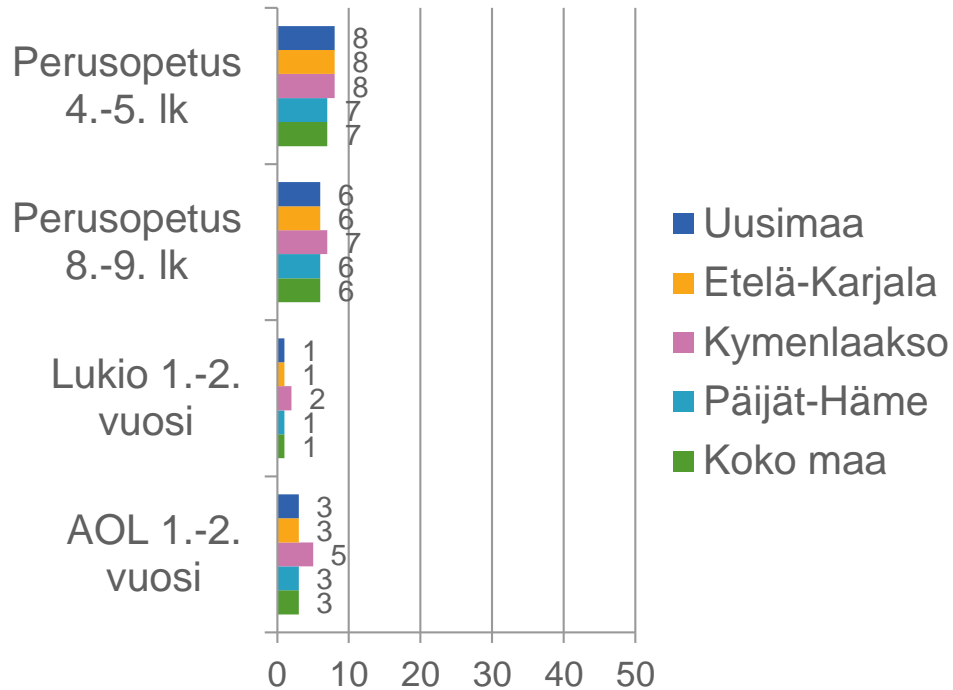
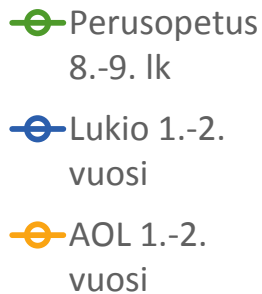
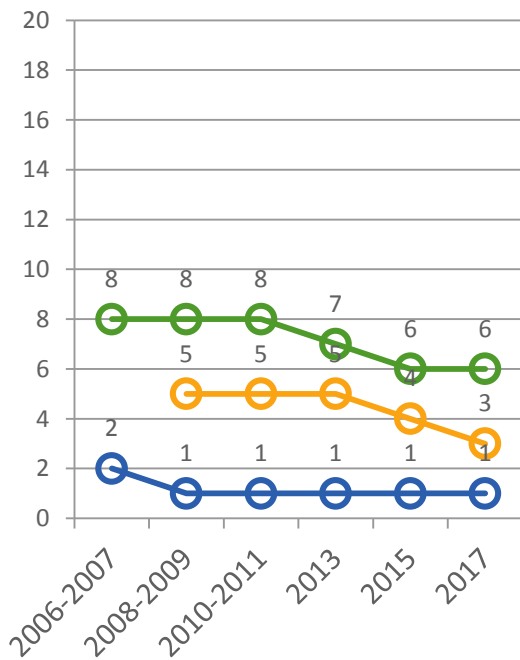

2. KASVUYMPÄRISTÖN TURVALLISUUS

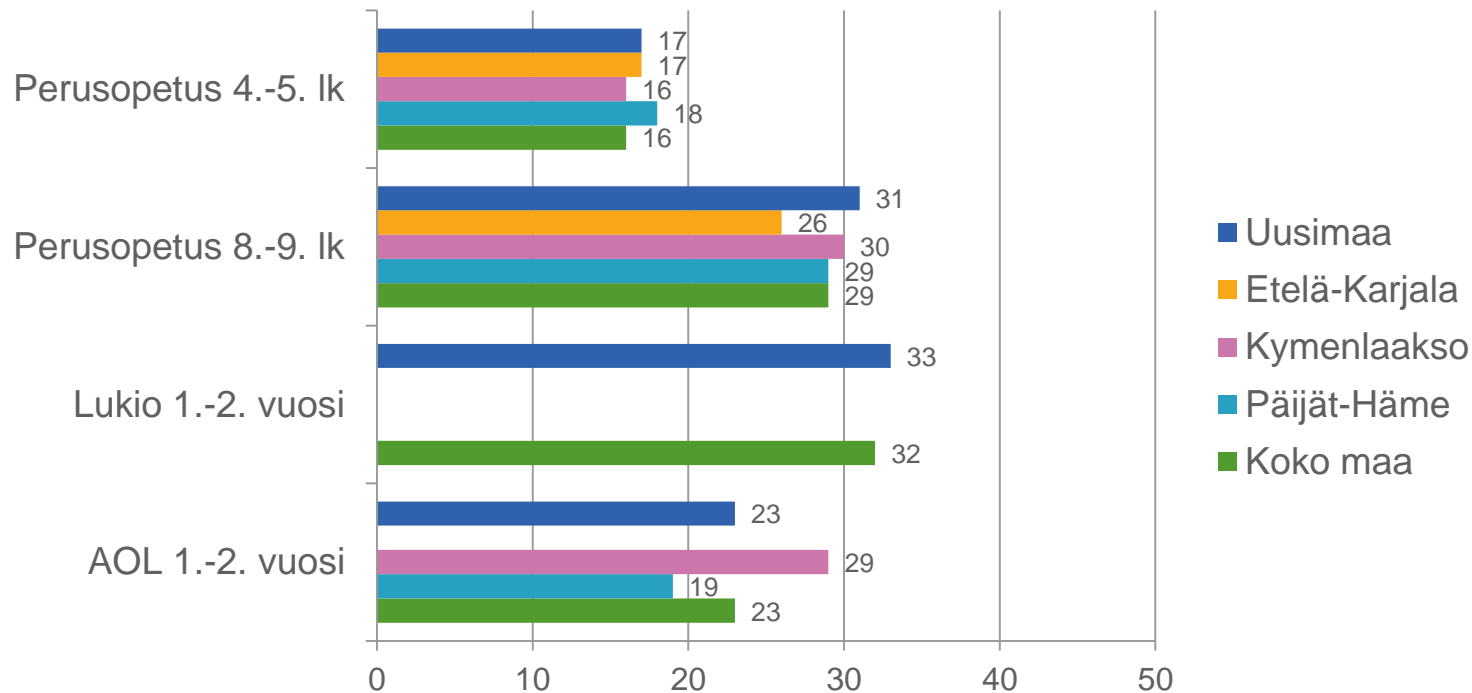
VANHEMPIEN MUKAAN KIUSAAMISTA ESIINTYY 4-V LASTEN KESKUUDESSA YLEISESTI, MUTTA PÄÄOSIN KIUSAAMINEN ON SATUNNAISTA

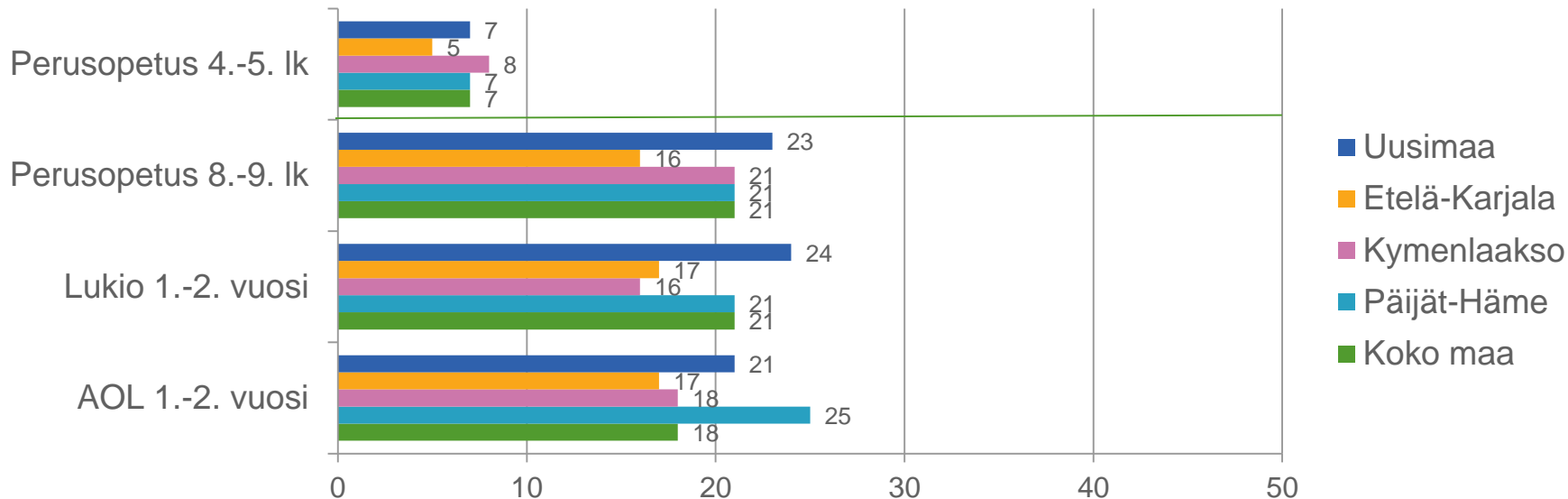
KOULU- JA OPISKELUIKÄISTEN KOKEMA VIIKOITTAINEN KOULUKIUSAAMINEN VÄHENTYNYT

KOULUKIUSAAMINEN ON KUITENKIN JATKUNUT TAI PAHENTUNUT KIUSAAMISESTA KERTOMISEN JÄLKEEN JOPA JOKA KOLMANNEN NUOREN MUKAAN

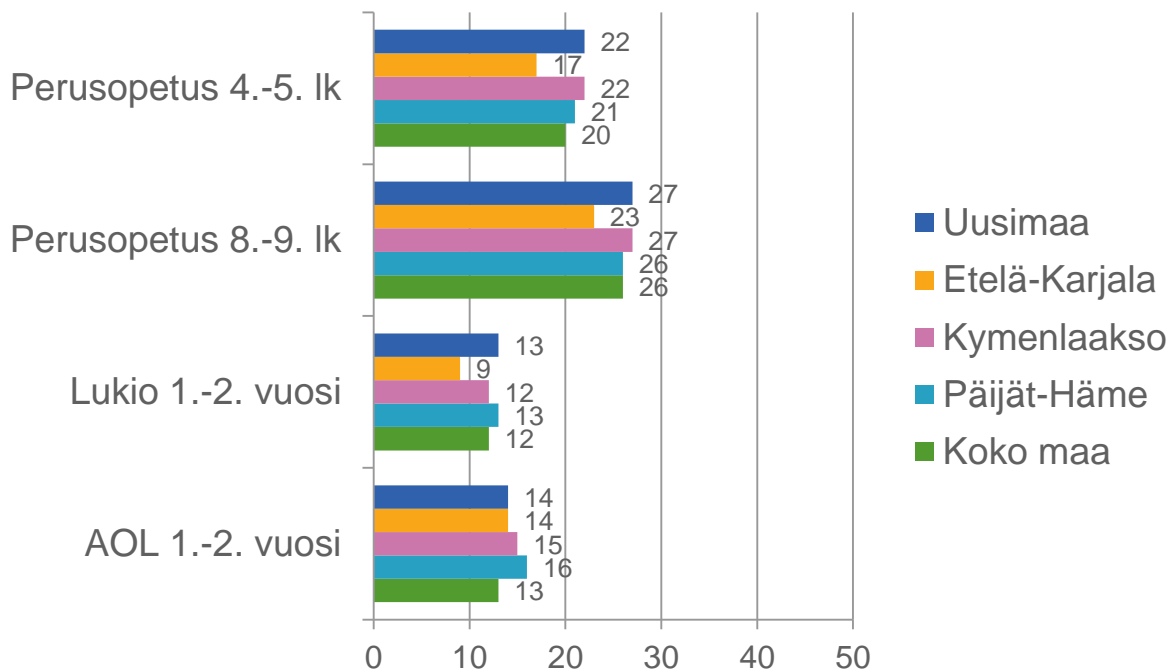
KOULU- JA OPISKELUIKÄISET KOKEVAT YLEISESTI SEKSUAALISTA HÄIRINTÄÄ

Perusopetuksen 4.-5. lk: seksuaalinen häirintä määriteltiin häiritseväksi kehon kommentoinniksi tai seksuaalisesti häiritseväksi viestittelyksi.

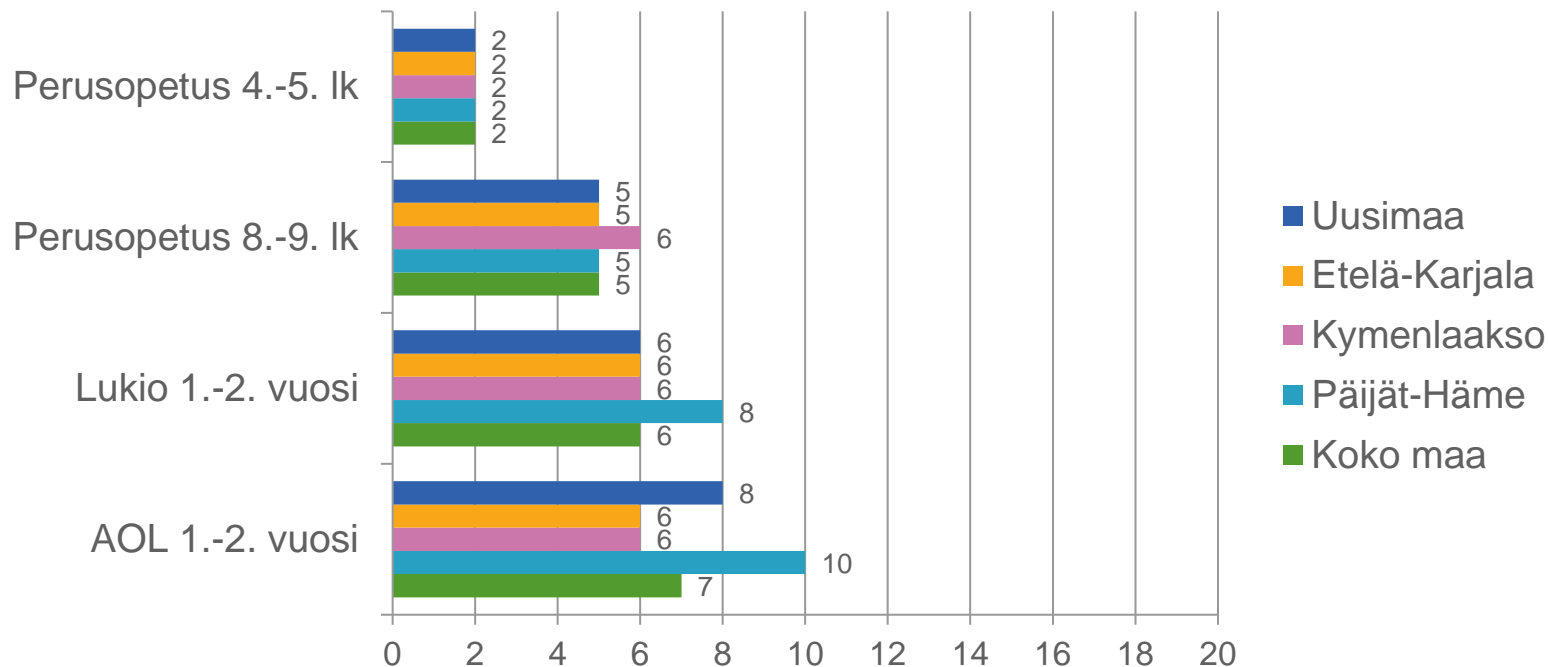
Perusopetuksen 8.-9. lk ja toinen aste: seksuaalinen häirintä määriteltiin kehoa tai seksuaalisuutta loukkaavaksi kiusaamiseksi, nimittelyksi tai arvosteluksi tai seksuaaliseksi ehdotteluksi tai ahdisteluksi.

NUORET KOKEVAT YLEISESTI MYÖS SYRJIVÄÄ KIUSSAAMISTA KOULUSSA TAI VAPAA-AJALLA

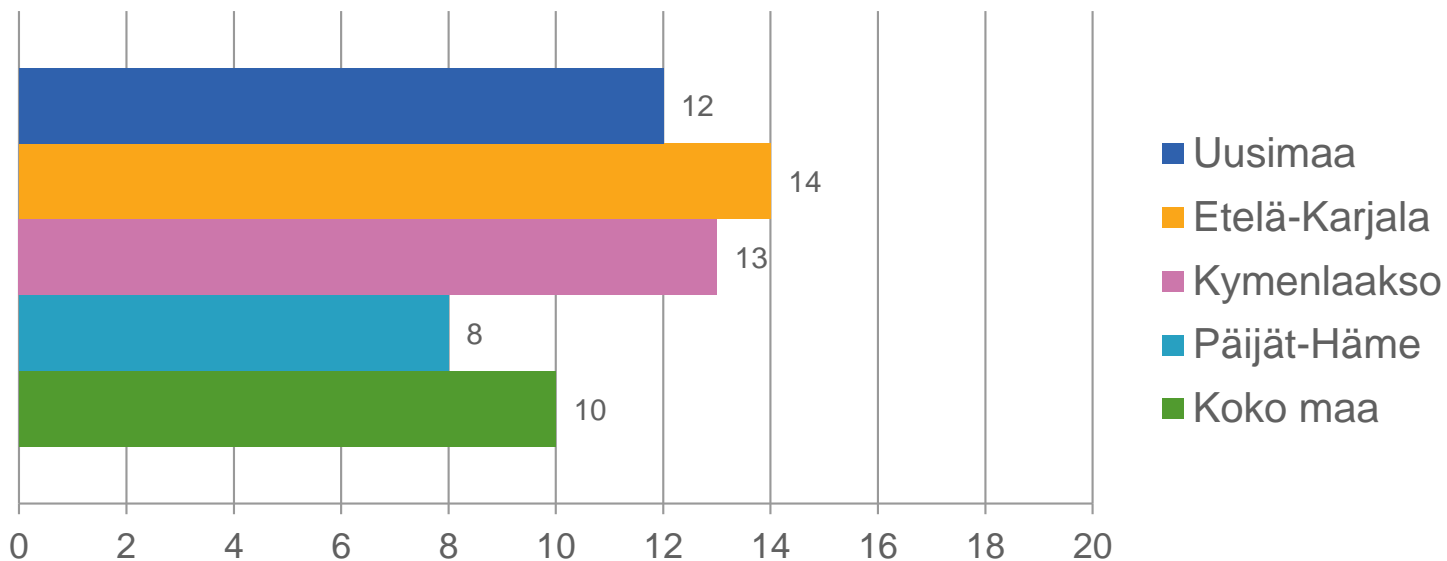

Tietyt nuoret kokevat muita enemmän syrjivää kiusaamista: toimintarajoitteita omaavista tai ulkomaista syntyperää olevista, ulkomailla syntyneistä 8.-9. lk nuorista 45 % oli kokenut syrjivää kiusaamista (KTK tulospalvelu)

OSA LAPSISTA JA NUORISTA KOKEE, ETTÄ VANHEMMAN LIIALLISTESTA ALKOHOLIN KÄYTTÖSTÄ AIHEUTUU HAITTAA

NOIN JOKA KYMMENES 4-V LAPSI ON ALTISTUNUT VANHEMPIEN HUMALAHAKUISELLE JUOMISELLE 12 VIIME KUUKAUDEN AIKANA

4-v lasten vanhempien raportoimana

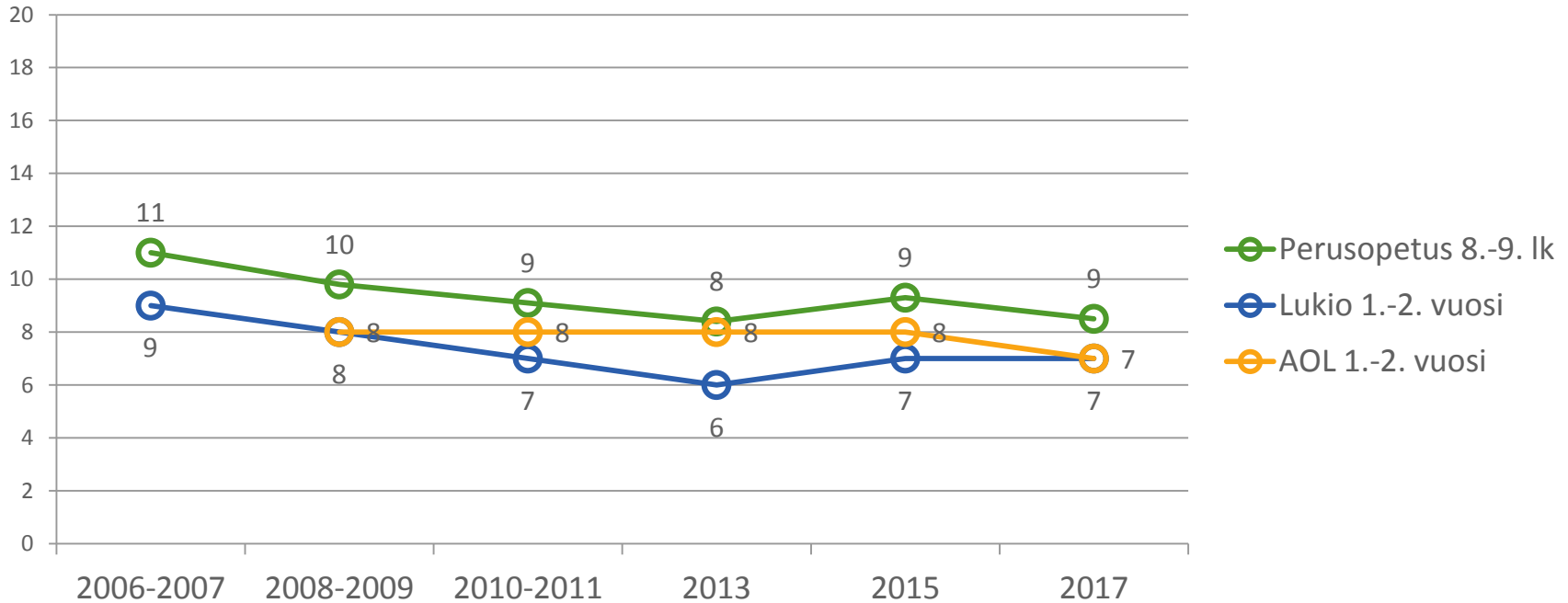

THL: Lasten terveys, hyvinvointi ja palvelut 2018

3. OSALLISUUS JA YHTEISÖLLISYYS

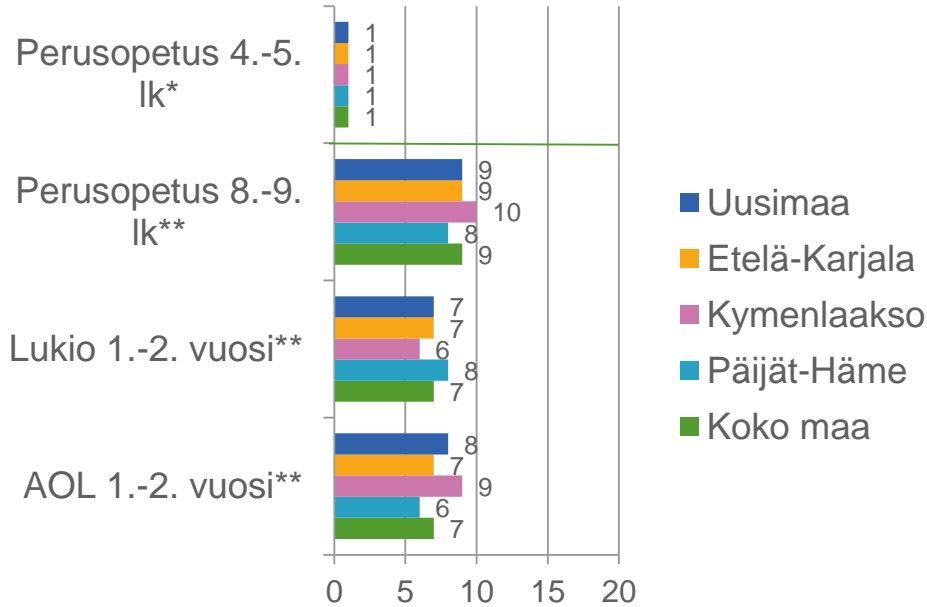

NUORTEN YKSINÄISYYS AAVISTUKSEN VÄHENEMÄSSÄ? NUORELLA EI YHTÄÄN LÄHEISTÄ YSTÄVÄÄ

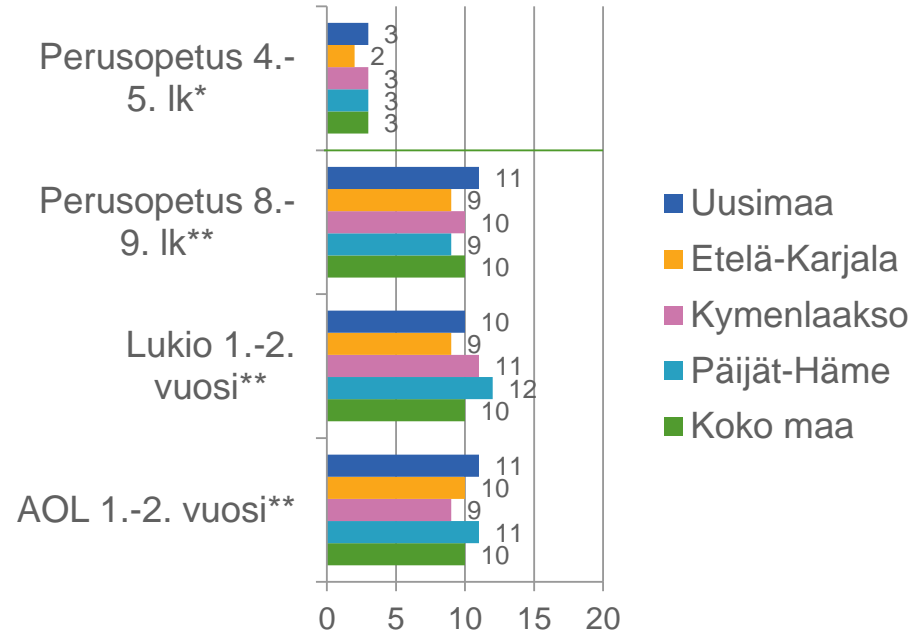

LASTEN YKSINÄISYYS ON NÄHTÄVISSÄ JO ALALUOKILLA, MUTTA LISÄÄNTYY YLÄLUOKILLE SIIRRYTTÄESSÄ

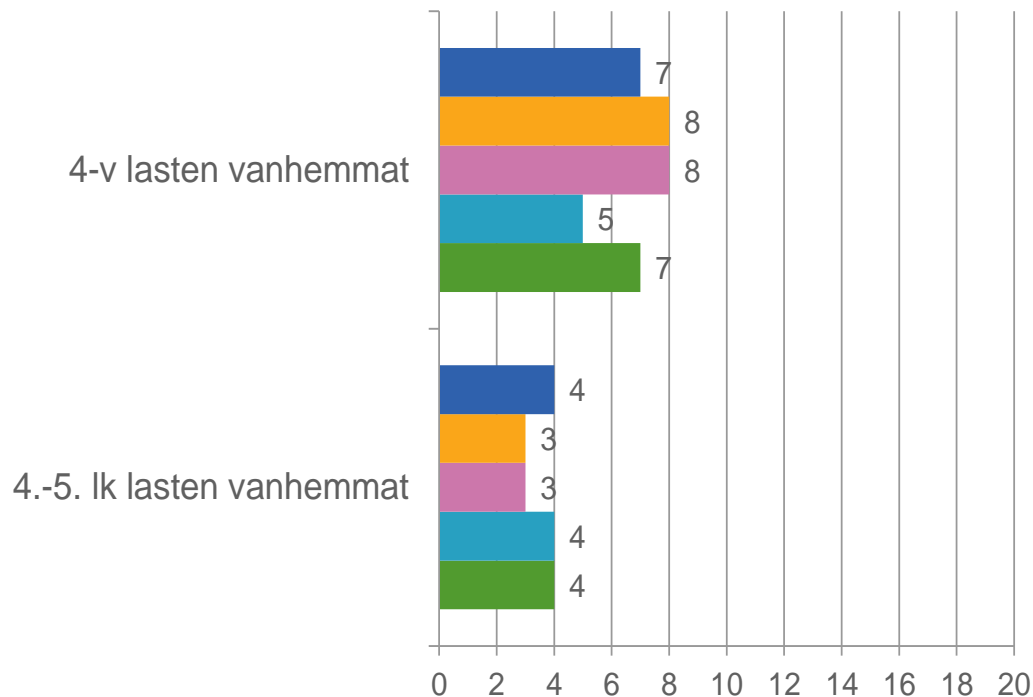
Ei yhtään hyvää kaveria*, %
Ei yhtään läheistä ystävää**, %

Tuntee itsensä usein yksinäiseksi*, %
Tuntee itsensä yksinäiseksi**, %

OSA LAPSIPERHEIDEN VANHEMMISTA TUNTEE ITSENSÄ YKSINÄISEKSI

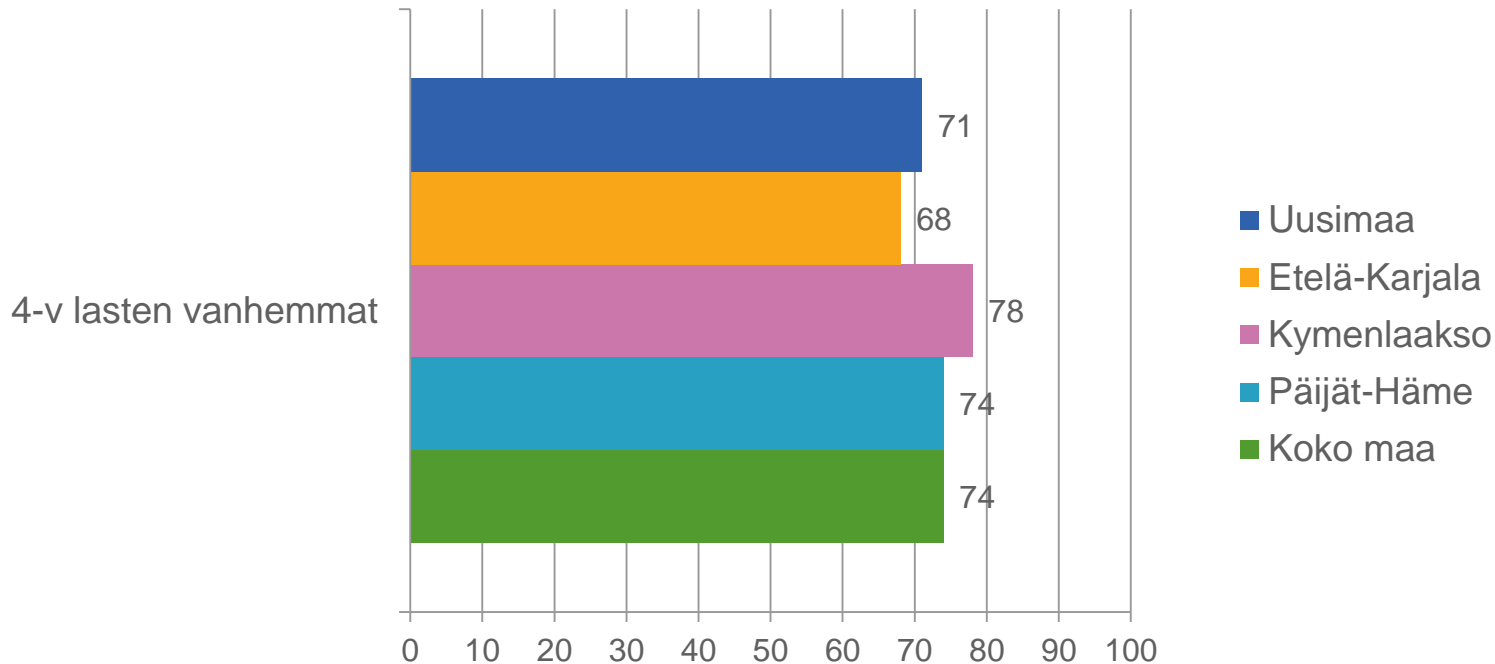
- Uusimaa
- Etelä-Karjala
- Kymenlaakso
- Päijät-Häme
- Koko maa

Vanhemman yksinäisyys yhteydessä mm. masennusoireiluun ja psyykkiseen kuormittuneisuuteen.

Harvinaista kuitenkin se, ettei vanhemmalla ole ketään läheistä (<1-3 %)

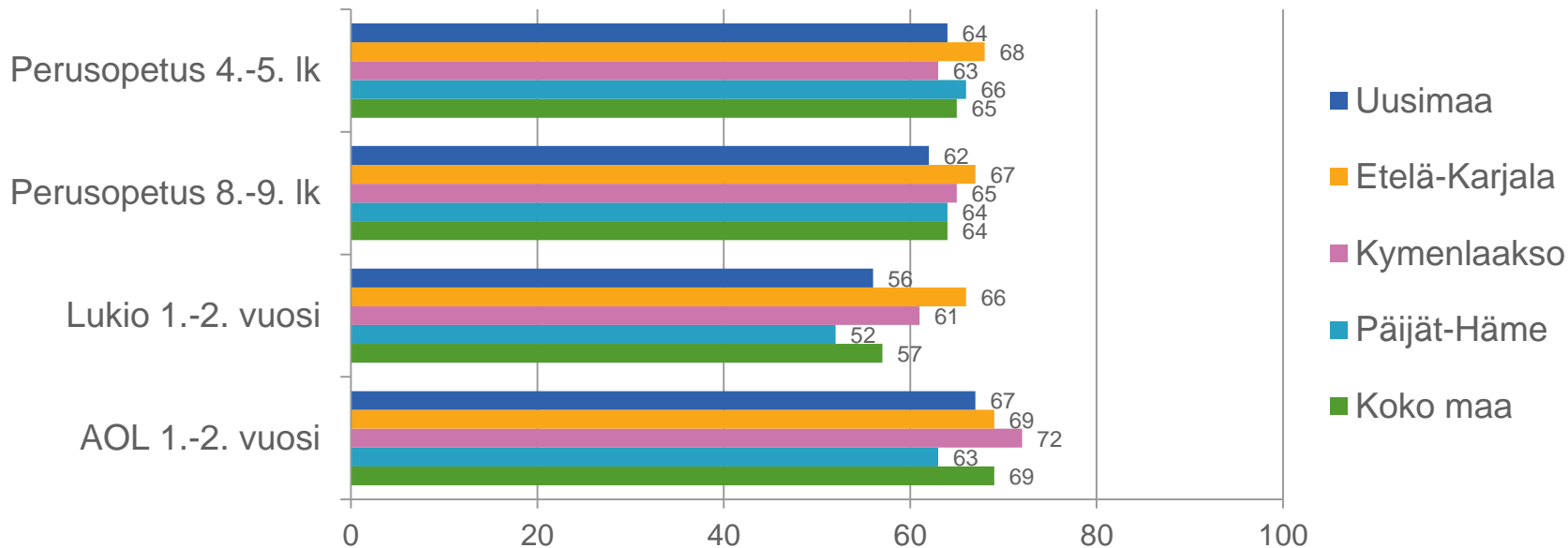
USEILLE ALLE KOULUIKÄISILLE LAPSILLE MERKITYKSELLINEN LÄHIYHTEISÖ ON VARHAISKASVATUS

4-V LASTEN VANHEMMISTA KOLME NELJÄSTÄ ON SITÄ MIELTÄ, ETTÄ LASTA KUULLAAN
VARHAISKASVATUKSESSA JA HÄNELLÄ ON MAHDOLLISUUS OLLA MUKANA TOIMINNAN
SUUNNITTELUSSA JA KEHITTÄMISESSÄ

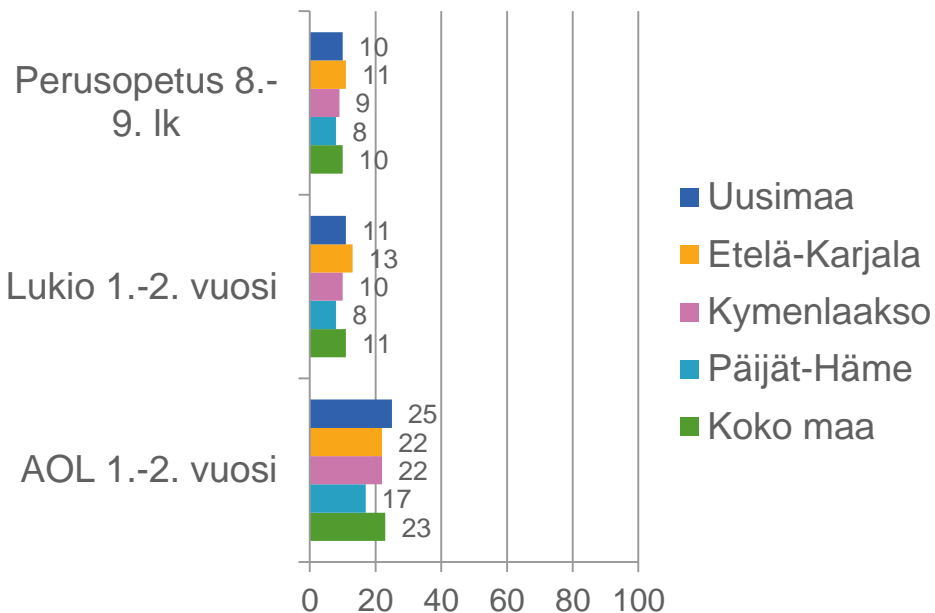
KOULUIKÄISELLE LAPSELLE JA NUORELLE TÄRKEÄ LÄHIYHTEISÖ ON LUOKKAYHTEISÖ, JOSSA VIETETÄÄN MERKITTÄVÄ OSA ARJESTA

Kokee olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä, %

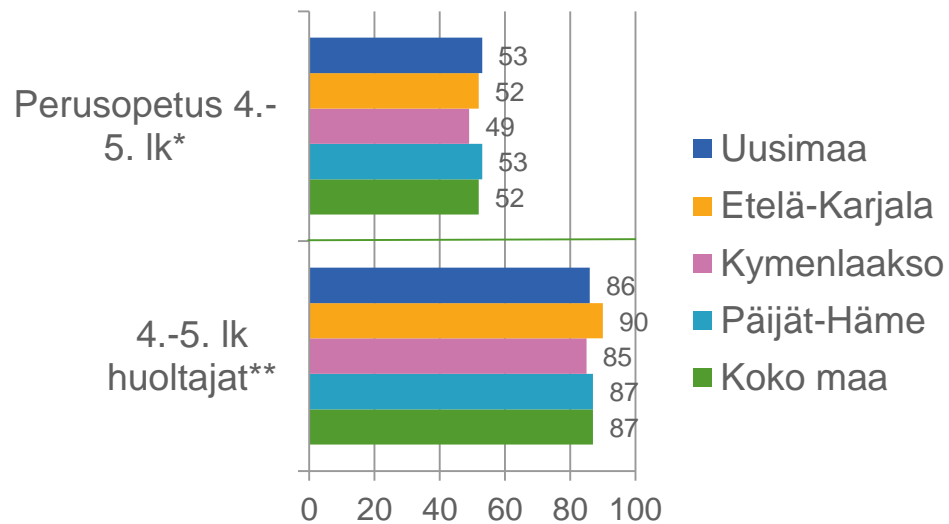

YLI PUOLET ALAKOULUIKÄISISTÄ OSALLISTUNUT KOULUN ASIOIDEN SUUNNITTELUUN, MUTTA YLÄKOULUSSA JA TOISELLA ASTEELLA HARVA KOKEE VAIKUTUSMAHDOLLISUUTENSA HYVIKSI

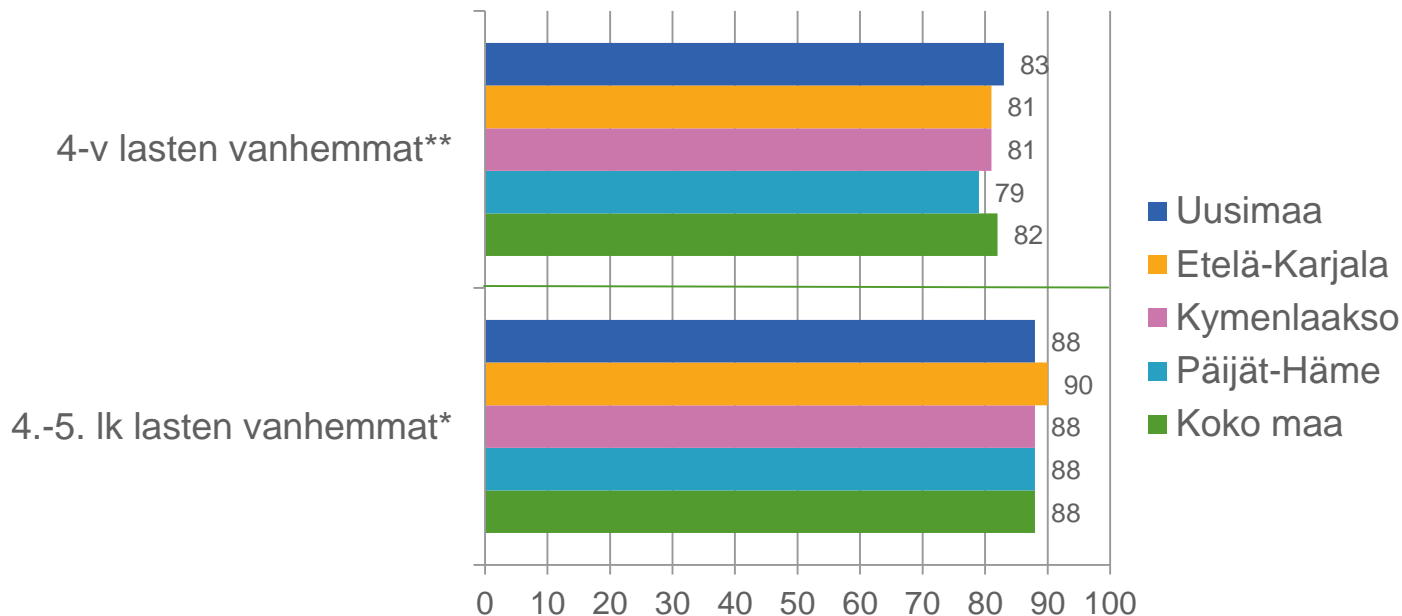
Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa,
%

Osallistunut koulun asioiden suunnitteluun*, %
Vanhempi tyytyväinen koulun ja kodin yhteistyöhön**, %

LAPSIPERHEISSÄ MERKITYKSELLINEN LÄHIYHTEISÖ KOOSTUU PERHEESTÄ, SUVUSTA, YSTÄVISTÄ JA ASUINALUEEN YHTEISÖSTÄ

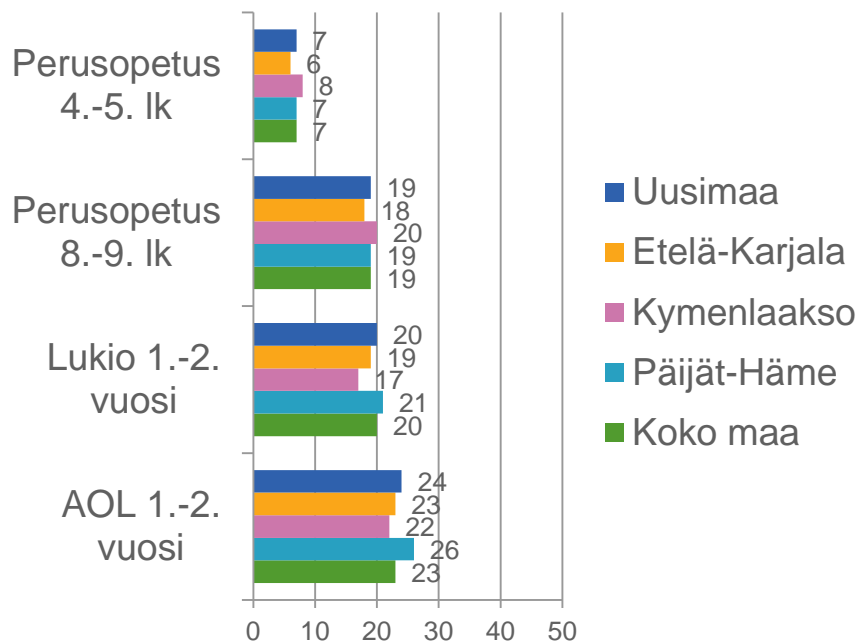
4-v lasten vanhemmilla lähiyhteisöt: perhe, suku, ystävät ja asuinalue

4.-5. lk lasten vanhemmilla lähiyhteisöt: perhe, suku, ystävät ja harrastusporukka

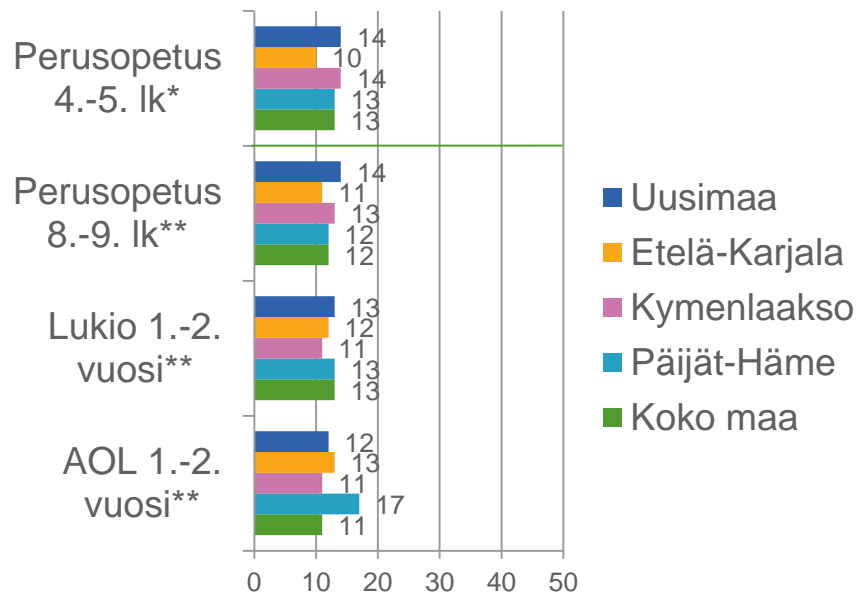
3. MIELEN HYVINVOINTI JA JAKSAMINEN

LASTEN JA NUORTEN KOETTU TERVEYS JA MIELIALA

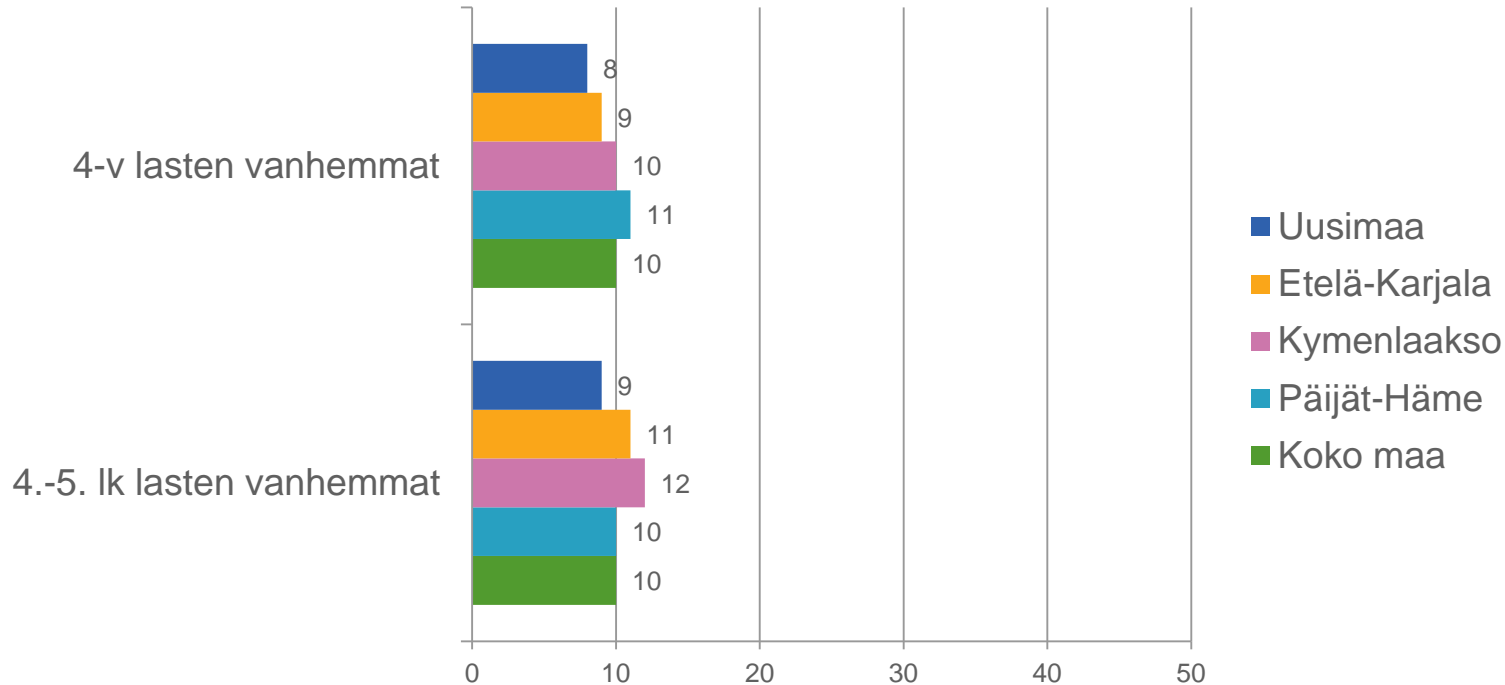
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, %

Mielialaan liittyviä ongelmia kahden viime viikon aikana*, %
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus**, %

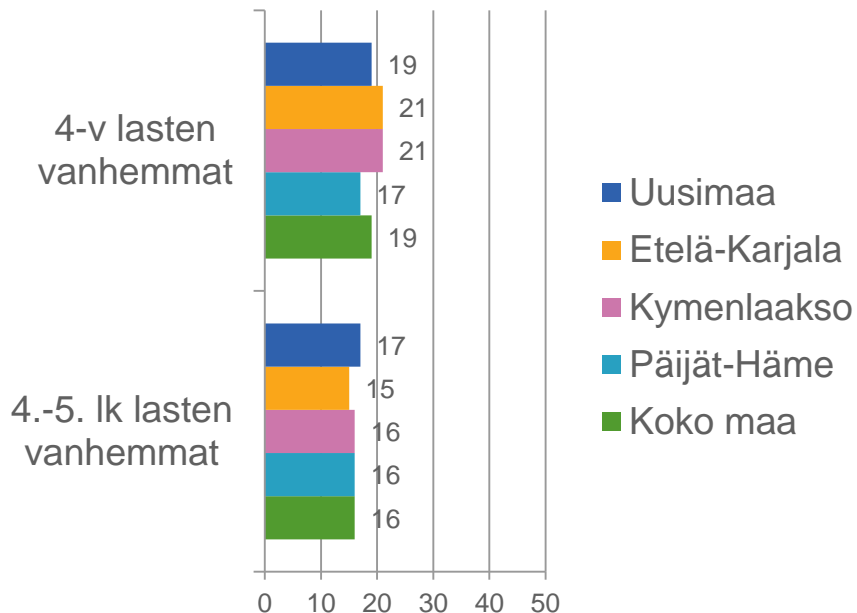

VANHEMMAN KOETTU TERVEYS KESKINKERTAINEN TAI HUONOMPI, %

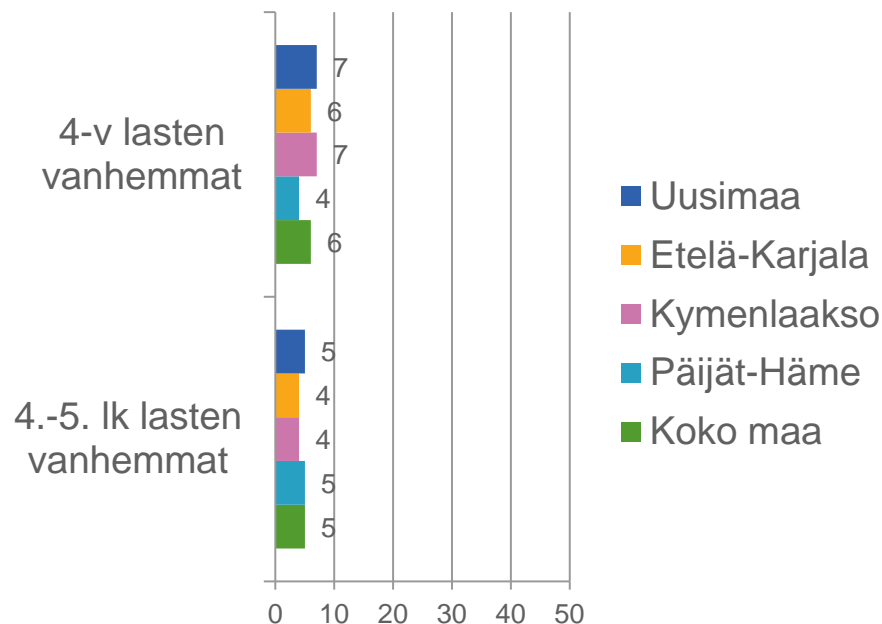

VANHEMPIEN KOETTU MIELENTERVEYS

Vanhemman vähintään kaksi viikkoa
kestänyt masennusoireilu, %

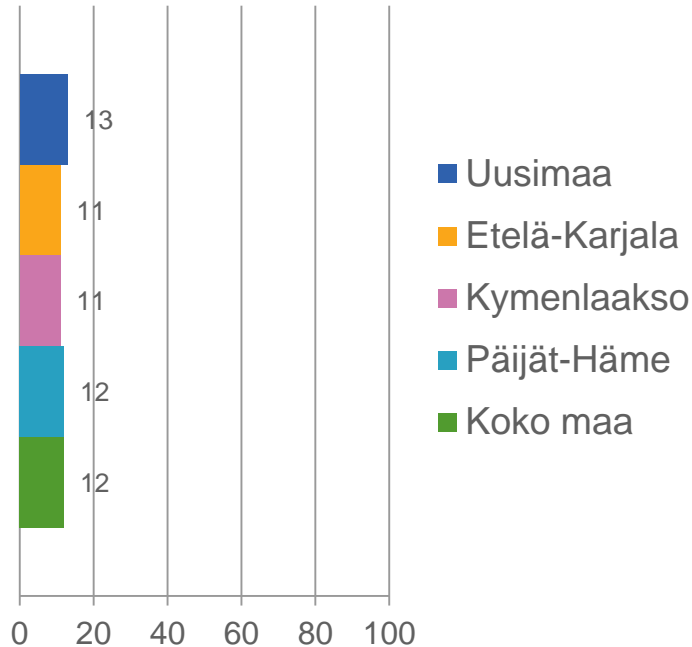

Vanhemman merkittävä psyykinen
kuormittuneisuus, %

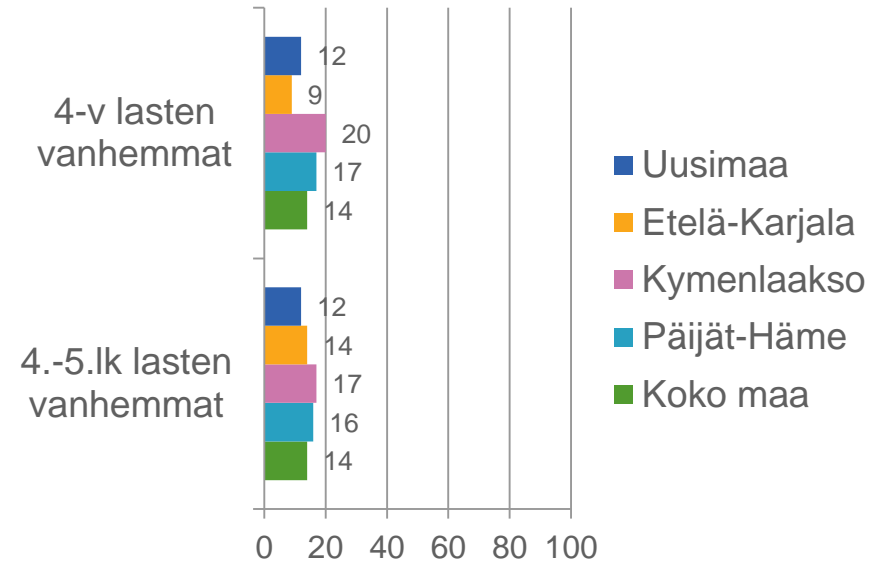

VANHEMMILLA ON ARJESSA MONENLAISIA JAKSAMISEN HAASTEITA

Kokee riittämättömyyttä vanhempana, %

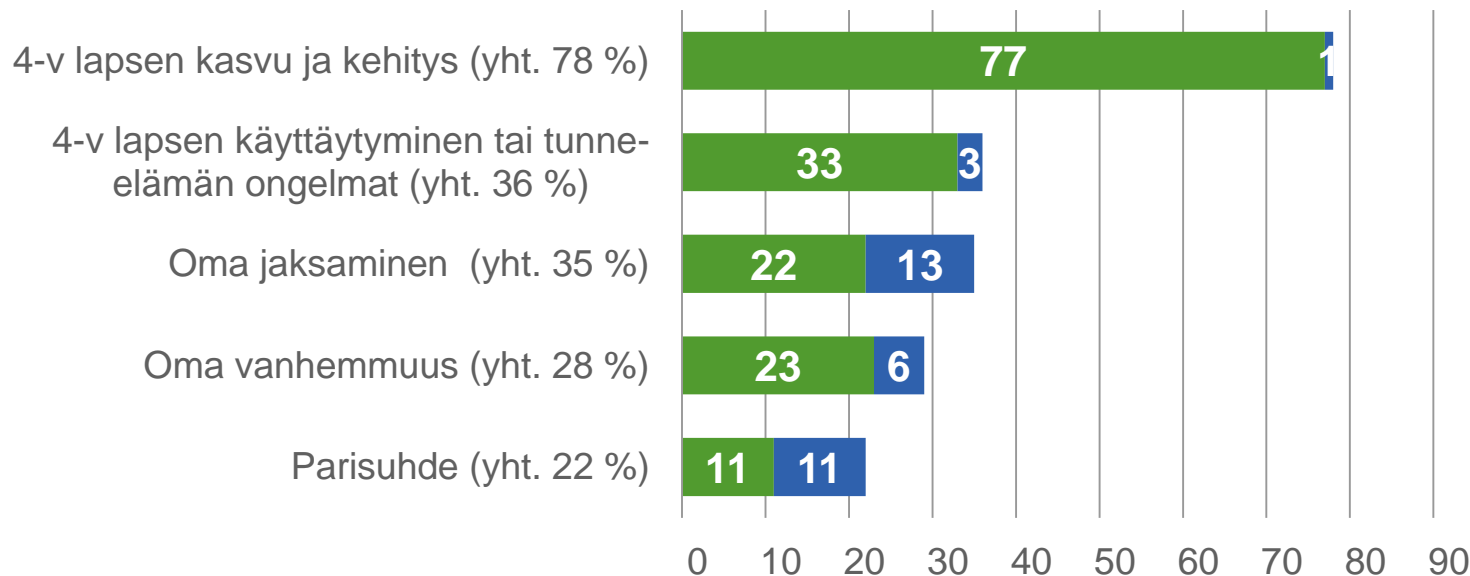

Joutunut tinkimään ruoasta, lääkkeistä tai lääkärikäynneistä rahan puutteen vuoksi 12 viime kk aikana, %

4-V LASTEN VANHEMMAT TARVITSEVAT YLEISESTI TUKEA ERI ALAN AMMATTILAISILTA, MUTTA EIVÄT VÄLTTÄMÄTTÄ KERRO TUEN TARPEESTAAN, KOKO MAA

■ Tuen tarve kerrottu ■ tuen tarvetta ei ole kerrottu

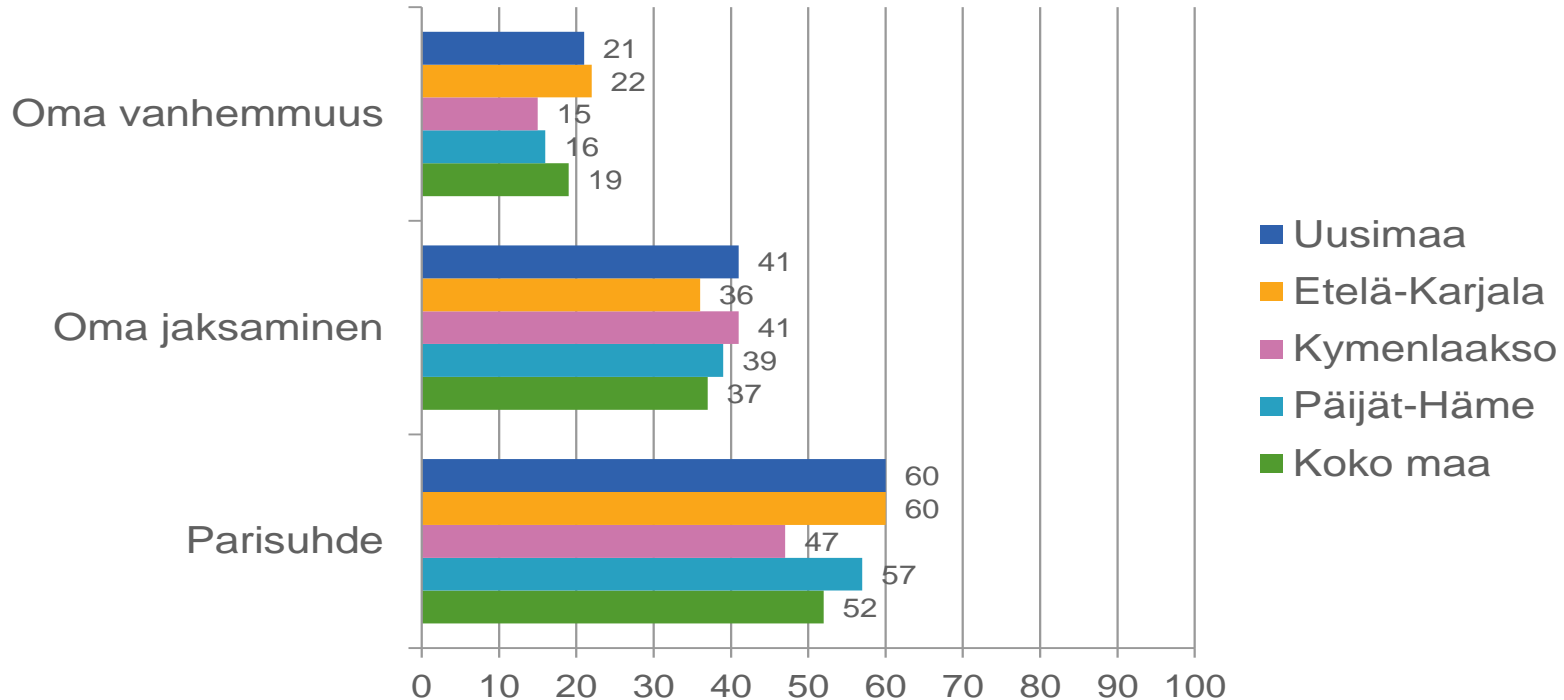
Lapseen liittyvä tuen tarve ilmaistaan lähes aina, kun taas vanhempaan tai parisuhteeseen liittyvä tuen tarve jätetään useammin kertomatta.

NIIDEN 4-V LASTEN VANHEMPIEN OSUUS (%) TUKEA TARVINNEISTA, JOTKA RAPORTOIVAT JÄTTÄNEENSÄ ILMAISEMATTA AMMATILAISILLE AINAKIN YHDEN TUEN TARPEEN, KOKO MAA

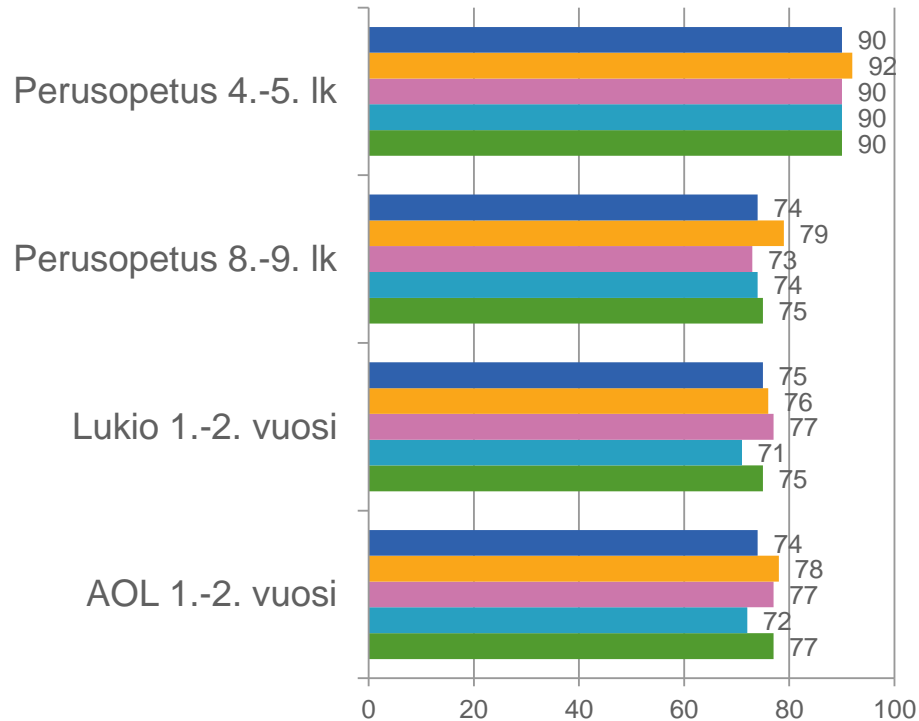

THL: Lasten terveys, hyvinvointi ja palvelut 2018

NIIDEN 4-V LASTEN VANHEMPIEN OSUUS (%) TUKEA TARVINNEISTA, JOTKA EIVÄT KERTONEET AMMATTILAISILLE TUEN TARVETTA

VALTAOSA LAPSISTA JA NUORISTA ON TYYTYVÄISIÄ ELÄMÄÄNSÄ

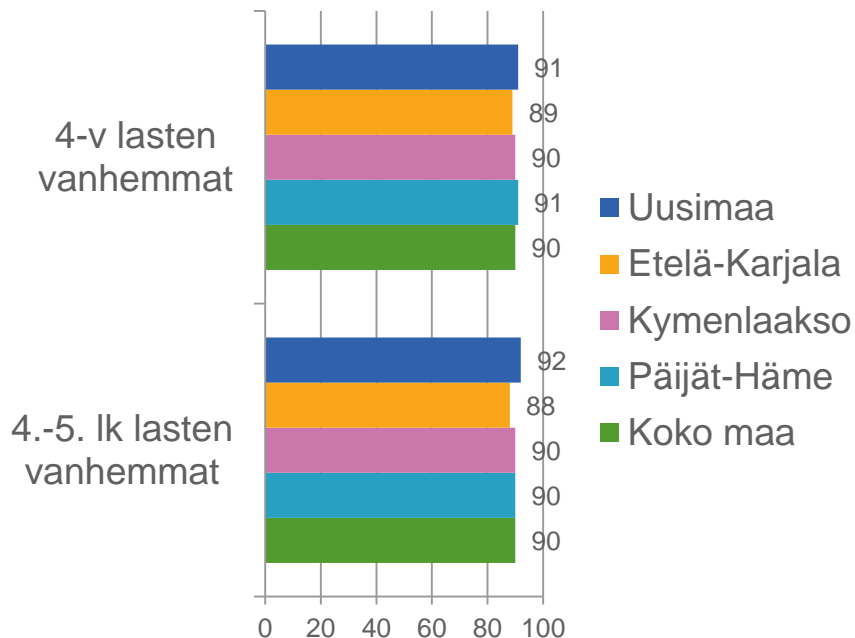

- Uusimaa
- Etelä-Karjala
- Kymenlaakso
- Päijät-Häme
- Koko maa

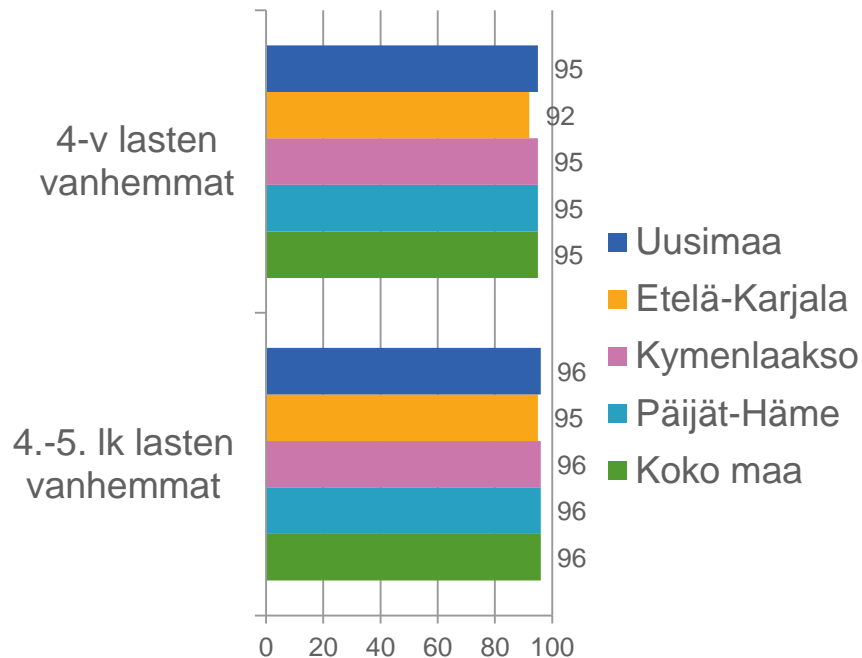
Sijoitetuista 46 %, toimintarajoitteisista 50 % ja ulkomaalaistaustaisista 64 % oli tyytyväisiä elämäänsä (8.-9. lk nuoret) (KTK, Tulospalvelu)

MYÖS LAPSIPERHEIDEN VANHEMMAT OVAT TYYTYVÄISIÄ ELÄMÄÄNSÄ JA ARKEENSA

Vanhempi tyytyväinen elämäänsä, %

Perheen arki toimii tavallisesti hyvin, %

THL: Kouluterveyskysely 2017
 THL: Lasten terveys, hyvinvointi ja palvelut 2018

KIITOS!

Lisätietoa

- Kouluterveyskysely www.thl.fi/kouluterveyskysely
- LTH-tutkimus www.thl.fi/lth
- Tulospalvelu www.thl.fi/lapsetnuoretperheet/tulokset

Ota yhteyttä

- kouluterveyskysely@thl.fi tai lastenhyvinvointi@thl.fi